

Yayımlayan Kuruluş: OECD

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: Eğitimde fırsat eşitliği, ölçme ve değerlendirme, PISA sonuçları

Özet

Raporda sonuçları paylaşılan PISA, öğrencilerin matematik, okuma ve fen alanlarındaki yeterliliklerini ölçen ve ezberden ziyade gerçek hayattaki problem çözme becerilerine odaklanan bir uluslararası öğrenci değerlendirme programıdır. PISA 2022'de tüm derslerde en iyi performans gösteren ülke olarak Singapur öne çıkarken diğer bazı Doğu Asya ülkeleri de başarılı olmuştur. Bununla birlikte COVID-19 salgınının da etkisiyle matematik ve okuma alanlarında küresel ölçekte endişe verici bir düşüş eğilimi söz konusudur. Rapora göre Kanada ve Japonya gibi bazı ülkeler son derece kapsayıcı ve adil eğitim sistemleri sergilerken OECD ülkeleri genelinde sosyoekonomik eşitsizlikler

devam etmektedir. Sosyoekonomik açıdan avantajlı öğrenciler dezavantajlı akranlarından daha iyi performans gösterme eğilimindedir ve cinsiyetler arası farklılıklar devam etmektedir, erkek çocuklar matematikte genellikle kızlardan daha iyi performans gösterirken okuma alanında geride kalmaktadır. Türkiye ise PISA'ya katıldığından bu yana her üç dersten ikisinde gelişme göstermiştir. Ancak rapora göre diğer birçok ülke gibi Türkiye de eğitimde eşitlikle ilgili zorluklarla karşı karşıyadır. Eğitimde fırsat eşitliğini artırmaya yönelik çabalara rağmen avantajlı ve dezavantajlı öğrenciler arasındaki performans farkı önemli olmaya devam etmektedir. Ayrıca matematik performansındaki cinsiyet farkı nispeten sabit kalırken bunu kapatmaya yönelik çabalar sınırlı başarı sağlamıştır. Buna ek olarak diğer OECD ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de göçmen öğrenciler matematik performansında engellerle karşılaşmaktadır.

Öneriler

Bu raporda;

- PISA 2022 verileri, daha fazla öğrenciyi okulların daha uzun süre kapalı kalmasından koruyan sistemlerin daha yüksek puan aldığı ve öğrencilerinin daha fazla aidiyet duygusuna sahip olduğunu gösterdiği için okulların daha fazla öğrenci için daha uzun süre açık tutulması,
- Okulda sık sık akıllı telefon kullanan öğrenciler, matematik derslerinde dijital cihazları kullanırken dikkatlerinin dağılma olasılığının yüksek olduğunu bildirdiği için sınıfta dijital cihaz kullanımının neden olduğu dikkat dağınıklığının sınırlandırılması,
- Ebeveyn katılımında daha olumlu eğilimlere sahip eğitim sistemleri, özellikle dezavantajlı öğrenciler arasında istikrarlı veya gelişmiş performans gösterdiği için okul-aile ortaklıklarının güçlendirilmesi ve velilerin öğrencilerin öğrenimine dâhil edilmesi,
- Sınıf tekrarının daha fazla olduğu eğitim sistemleri matematikte daha düşük ortalama performans gösterme eğiliminde olduğu için zorlanan öğrencilere sınıf tekrarı yaptırmak yerine ek destek sağlanması,
- Okulların sadece öğrencilerin öğrenimi için değil, aynı zamanda refahları için de merkezler olarak hizmet edebileceğinin görülmesinden yola çıkılarak okulların sosyal etkileşim merkezleri olarak kurulması önerilmektedir.